

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 15 MARCA V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Dnia 12 t. m., iako w rocznicę wstąpienia na tron N. Cesarza Jmci, ALEXANDRA I, zrana w kościołach tutajszych odprawiono się nabożeństwo i *Te Deum*.

W kościele akademickim ś. *Jana*, mszą ś. celebrował biskupim obrzędem JW. Biskup Suffragan Trocki, *Kundzicz*, a zawiązujące się tu Towarzystwo Przyjaciół Muzyki, z poprzedniczych dwóch oratoryów po części nam inż znane, wystawiło na chorze mszą śpiewaną, w sposobie kantu gregoryańskiego bez przegrywania orkiestry, w liczbie głosów 20, na dwa chory mniejszy i większy podzielonych, kompozycyi P. *Schneidera*. Spiew ten, nietyko nowością, ale też właściwą swojemu rodzajowi powagą i pięknoscią prawdziwie religijne i zachwycające czynił wrażenie.

Wieczorem miasto całe było oświecone.

Gazeta, *le Conservateur Impartial*, zawiera z *Petersburga*, pod dniami 4 marca:

Jenerał porucznik, *Jermołow*, dowódzca naczelny oddzielnego korpusu wojska w *Georgii*, wyniesiony na stopień jenerala piechoty, w nagrodę umiejętnego sprawienia się i otrzymanych skutków, powierzonych iemu układów, dla których posyłany był w charakterze ambasadora do dworu perskiego.

Baron *Rosen*, dowódzca pierwszą dywizją gwardyi pieszej, mianowany został jenerał adjutantem J. C. *Mości*, z pozostaniem na témże dowództwie.

Cesarz Jmci udzielił ozdoby: radcy tajnemu, *Muchanowu*, orderu ś. *Alexandra Newskiego*; radcy tajnemu *Xięciu Galicynowi*, członkowi rady opiekuńskiej moskiewskiej, orderu ś. *Włodzimierza* drugiej klasy; rzeczywistemu radcy stanu, *Czykaczowu*, orderu ś. *Anny* pierwszej klasy.

Cesarz Jmci na wieczną pamięć dzieł walecznych kozaków dońskich, udarował wojsko ich dyplomatem poświęcenia i chorągwią bogato przyozdobioną.

P. *Martos*, autor monumentu *Minina* i *Pożarskiego*, mianowany rzeczywistym radcą stanu, otrzymał pensją dożywotnią 4,000 rubli, która po jego śmierci zamieni się w pensją dla jego żony.

Taż gazeta w dodatku, datowanym z *Petersburga* d. 5 marca, ogłosiła, co następuje:

„Rada ustanowień kredytowych, stosownie do manifestu z dnia 7 maja 1817 i urzędzenia do tegoż manifestu załączonego, odprawiła pierwsze swe posiedzenie, d. 22 lutego r. t., pod prezydencją rzeczywistego radcy tajnego pierwszej klasy, *Xiążęcia Łopuchina*. Z członków mianowanych do tej rady znajdowali się: rzeczywisty radca tajny, *Gurjew*, minister skarbu; radca tajny, *Baron Kampenhausen*, kontroler ieneralny państwa; radca tajny, senator, *Xiążę Szachowski*, sprawujący urząd marszałka gubernii petersburskiej, nie był obecny. Członkowie wybrani ze stanu ślacheckiego, są: wielki łowczy, *Naryszkin*; jenerał maior, *Moller*; radca tajny, senator, *Hrabia Chwostow*; radca kollegialny, *Baron Czermassow*; i jenerał maior, *Adadurow*. Głowa kupiectwa petersburskiego, *Jukow*, i członkowie wybrani ze stanu kupieckiego, należący także do tej rady, a na posiedzeniu obecni, są: PP. radca handlowy, *Mołwo*; wite-

gorski kupiec 1szej gildy, *Gołaszewski*; radca handlowy *Kassow*; radca dweru, *Szerbakow*; *Meyer* kupiec 1szej gildy z *Narywy*.

Posiedzenie rozpoczęło się czytaniem manifestu i urzędzenia rady ustanowień kredytowych.

Potém minister skarbu czytał poniższe tu umieszczone doniesienie, o postępie naszego systematu kredytowego i o terażniejszym stanie kredytu. Poczem dyrektorowie komisji umorzenia długów, banku assygnacyynego, banku pożyczkowego, złożyli radzie sprawę z działań swoich za rok 1817.

Po wysłuchaniu których, rada, na mocy artykułu 13go swojego urzędzenia, mianowała komitet do rewizyi każdego z tych ustanowień, pod prezydencją ieneralnego kontrolera państw, złożony z radcy tajnego senatora, *Hrabiego Chwostowa*, ienerał maiora *Adadurowa*, radcy handlowego *Mołwo*, i witegorskiego kupca pierwszej gildy, *Gołaszewskiego*.

Później uczyni się doniesienie o dalszych działaniach rady.

Mości Panowie!

Wola Jmci Cesarza, oraz wyborem stanu ślacheckiego i kupieckiego, wezwani jesteście do rady ustanowień kredytowych, która dzisiaj działania swoje otwiera, na mocy urzędzenia potwierdzonego przez J. C. *Mość*, dnia 7 maja 1817.

„Jako pośredniczącym między publicznością i osobami sprawującymi te ustanowienia, obowiązkiem jest WPP wysledzić i przekonać się, czy przepisane dla nich prawa należycie były dopełniane.

„Ale nim przystapicie do poznania ich działań i rachunków, które mają WPP, złożyć, pozwólcie, przedstawić sobie, ciągły postęp naszego systematu kredytowego i stan jego terażniejszy.

Banki państwa ustanowione zostały w drugiej połowie wieku przeszłego. Kassy wspomżenia, które do owego czasu pod różnemi nazwaniami exystowały, miały cel dwulebny; ale scieżnione w swych środkach, zatrudnione w swych działaniach, przez powolność i trudność przylewu należności, wynikające z niedostatku papieru kredytowego, daleko pozostały od tego stopnia doskonałości, iaki im zamierzała głęboka mądrość Cesarzowej *Katarzyny*. Ustanowienie banków dobroczynny wpływ okazało na całe państwo.

Obieg pieniędzy zrobił się pędzszym, zamiłowanie pracy nowe znalazło zachęcenie, obudził się z uspienia przemysł, odżył handel, wylały źródła bogactwa narodowego, i niewypowiedzianie szybki sprawiły ruch i postęp we wszystkim. Kredyt banków, nie wzrastając ciągle, skończył na ściąganiu znacznych kapitałów cudzoziemskich. Kassy banku pożyczkowego i lombardu wzbogaciły się przez lokacye kapitalistów z innych krajów.

Nowe te bogactwa ustawicznie się rozlewając po całym państwie, rozwinęły w niem nowe siły rodzące; zrodziły, podniosły i rozmnożyły niezmiernie u nas kapitały.

Nieodmiennosć zasad i wewnętrzne przekonanie, iż one ściśle będą zachowywane, są istotną zasadą kredytu.

To przekonanie, które jest skutkiem doświadczonej od tylu lat ściśtosci, z jaką banki dopełniały przyjęte obowiązki względem publiczności, od chwili swojego ustanowienia, szczęśliwy skutek wydało w utrzymaniu ich kredytu, w ciężkiej nawet epoce 1812 roku. Chociaż bank pożyczkowy, ulegając koniecznym okolicznościom, zatrzymał był pożyczkę dla osób prywatnych, iednakże kapi-

stały na nim umieszczone, o które się upominano, na chwilę nie zostały strzymane w powrocie do swych właścicieli, a mierność summ, pozyskanych wtedy, dowodzi, że istotną potrzebę stały się wówczas tego przyczyną, nie zaś niepewność.

Rząd nie mniej dokończył starania, około utrzymania kredytu w pożyczce państwa.

Za panowania Cesarza Jmci wypłaciliśmy pożyczkę geneeską, w tej epoce, w której polityka mogłaby usprawiedliwić, jakkolwiek byłaby, przewłokę opłaty.

Procenta od długu hollenderskiego ciągle regularnie były wypłacane. Nawet od roku 1810 zaczęto opłacać kapital. W roku 1812 przymuszeni zatrzymać opłatę, nie tylko z nastaniem pokoju zaczęliśmy nanowo wypłacać, ale też wynagrodziliśmy procentami za opóźnienia, które przenocą okoliczności stało się równie mimowolnym, jak nieuniknionem.

Pożyczka dawney kommissyi umorzenia długów wypłaconą została przed terminem nawet, za zgodą tych, którzy swę kapitaly na nią złożyli.

Tym sposobem utrzymaliśmy w kraju nasz kredyt po wojnie równie ciężkiej, jak chwalebnej.

Teraz chcę, Mości Panowie, uwagę ich zwrócić na środki, w roku przeszłym użyte, dla rozciągnięcia i utwierdzenia systematu kredytowego, na środki, stanowiące epokę w administracyi naszego skarbu.

W rzeczach stanu, pożyteczniejszymi są zawsze nauki przeszłości.

Obserwator rządu, zwracając uwagę na słabe i przedawniałe części naszych ustanowień, odkrywa środki ich poprawy, przetworzenia i doskonalenia. Nowe wynalazki zmieniają naturę rzeczy nawet w administracyi: to, co zdawało się nieprzydatnem, albo niepodobnem, staje się podobnem, a nawet koniecznem po nowych uwagach, wyprawdzonych i potwierdzonych doświadczeniem.

Ta prawda widoczniej i jeszcze stosować się może do systematu kredytowego. Zdania najznakomitszych mężów długo się zgodzić niemogły, na zasady tego systematu; nakoniec doświadczenia przez dwa nayoświecześnie narody w Europie uczynione, i pomyślny skutek, który uwieńczył ich działania, wyswieciły prawdę, i wskazały pewne zasady, na których się to systema opierać powinno.

N. Cesarz, przeświadczony o niezmiernych pożytkach, z kredytu wyniknąć dla narodu mogących, osądził za rzecz potrzebną, aby nasze urządzenia kredytowe wedle tych zasad urządzone zostały; i któraż epoka świętejsze koleje szczęścia nad panowanie ALEXANDRA, ukazać może.

Tak jest! w ostatnich czasach wszystko nam dowiodło, że kredyt stał się nieodbitym dla rządów. Jeżeli w czasach pokoju powinny one trzymać się nayscisłszy oszczędności w dochodach, aby nie obarczać ludów podatkami, iakież inne źródła iesli, nie kredyt, dostateczniej opatrzyć nadzwyczajne wydatki w razie wojny, potrafi, pożyczki naciągły procent z summami na ustawiczne i coraz więcej rosnące umorzenia, są prawdziwym dobrodzieystwem dla ulgi płacących podatek i zapobieżeniem zniszczeniu postępu przemysłu, który zawsze potrzebuje kapitalów. Dwónastą a naywięcej dziesiątą część tylko wypadła wybrać z człeka przemysłem trudniącego się, a nawet z tego co naymniej ma sposobu; resztę chętnie dostarczają kapitaliści, którzy zapewne lekcaliby się oddać summy prywatnym obywatelom: albowiem ich majątki, obciążone nadzwyczajnymi podatkami, nieobiecowałyby dostateczney pewności.

Wśród spokoyności, której używamy; dzięki gruntownie ustalonemu pokojowi! szczególne względy, a nie mniej konieczne, skłoniły rząd, do zaciągnięcia w roku przeszłym pożyczki, aby przyspieszyć umorzenie zbyteczney masy papierowych pieniędzy.

Nie będę tu wchodził w szczegóły wynikających nieprzywoitości ze zbyteczney masy papierów; są one aż nadto widoczne i niezaprzeczone. Na mocy manifestu pod dniem 1 września, assygnowano roczny 30 milionów kapital, nietylko na umorzenie tej pożyczki, lecz i na potrzeby innych, w tymże celu zaciągnąć się mających, a to jest: w celu przywrócenia papierom naszym prawdziwego waloru pieniędzy, których one są obrazem.

Cudzoziemscy kapitaliści w wielkiej części należeli

do tej pożyczki, co dowodzi, z jednej strony pozyskanego przez nas zaufania, a z drugiej, przynosi nieoszacowaną korzyść w tym względzie, że możemy zostawić naszym kapitalistóm, wolność obrócenia summ na widoki pożyteczniejsze, nie zmuszając do dania im innego biegu. Jak tylko nasz przemysł obejdzie się bez pomocy cudzoziemców, iawniej się da widzieć ubieganie się naszych kapitalistów.

Tym czasem, nie należało pozbawiać się sposobności umarzania długów, ani odejmować kapitalistom rossyjskim potrzebnych źródeł pomocy.

Te pobudki powodowały rząd do ustanowienia nowej kommissyi umorzenia długów; zamiarem tej była zrazu ubezpieczyć długi państwa, urządzić ich wypłatę, aby coraz mocniej ugruntować słusznie nabytą ufność; a razem utworzyć systema pożyczki, uznany za najlepszy sposób do przyspieszenia umorzenia assygnat, i zapewnienia sobie nadzwyczajney pomocy w nagłych razach.

Dowiedzie WPanom zdający się rachunek kommissyi, że ona odpowiedziała oczekiwaniu rządu. Otwarcie pożyczki od 1 lipca roku przeszłego, przyniosło nam 28 milionów rubli, bez żadnych z naszej strony zabiegów.

Od zamknięcia pożyczki, papiery nasze nie spadły z ceny, w której je wypuszczono; a w przeciągu miesiąca podniosły się kolejno do 87, co przynosi 5½ od sta w zysku.

Summy z pożyczki i inne kapitaly, w roku przeszłym na ten cel przeznaczone, czynią 58 milionów summy, dziś odebrany z cyrkulacyi.

Ta summa dostateczną jest na pierwszy rok działań naszych, mających na celu przyprawdzenie masy assygnat stopniami aż do pewnego stosunku, potrzebnego w naszej cyrkulacyi. Rząd mniema, że w tej okoliczności postępować powinien ostrożnie, a nawet z jakąś powolnością. Unikając baczniem postępowaniem, trudności i niebezpieczeństw, mogących wyniknąć dla państwa, z nagle przyspieszonego zmniejszenia majątków obywatelskich; nie mniej jednak cel zamierzony dokonany zostanie.

Kantory wymienne, które dotąd były tylko wydziałem podległym bankowi assygnacyjnemu, wymieniały papiery, i dawały z góry na składy towarów. — Poruczone im na ten koniec kapitaly, nie były ieszcze proporcjonalne do biegu handlu, a ich układ wyciągał odmiany i popraw. Osądzono więc za przywoitozją, ustanowić na ich miejscu bank handlowy, któremu poruczono znaczne kapitaly, i niektóre inne nadania, stosowne do celu zakładu. Bank się ten utworzył 1 stycznia terażniejszego roku.

Bank assygnacyjny zda wam sprawę, Panowie, z biegu kapitalów poruczonych, w roku przeszłym; wymiennym kantoróm, oraz z działań kantorów przeznaczonych na wymianę papierów starych na nowe.

Bank pożyczkowy, w którym ieszcze nie zaprowadzono organizacyi, manifestem 7 maja przepisany, nie mógł przynieść przemysłowi rolniczemu i rękodzielnemu żądanych pomocy. Pracują nad nią w ministerjum skarbu, a po ukończeniu oddaną będzie pod Waszą rozważę.

Przebiegając składające się wam rachunki pożyczkowych zakładów, które prawo waszey poruczyło pieczołowitości, spodziewam się, Mości Panowie, iż będziecie mieli porę przekonania się, że administracya nie zboczyła z wytknięty sobie drogi.

Gdybyście, w ciągu przeglądania, objaśnić nas swemi uwagami zechcieli, z wdzięcznością je przymiemy. Ożywieni iednostayną gorliwością w dopełnieniu dobroczynnych widoków Monarchy, ziętego iedyntie szczęściem swoich poddanych, zarówno przekonani bydz powinniśmy, że ufność nie ulega władzy i potędze rządu, lecz iego pilność w dopełnieniu przepisanych prawideł, ufnąć tę utrzymuje, a własne przekonanie, że nigdy od nich nie zboczy, jest duszą i bytem kredytu.

Gazeta senacka, ogłosiła dodatkowe postanowienie • biczewniku.

(Biczewnikiem w rossyjskim ięzyku nazywa się, przestrzeń ziemi, wolna od uprawy, od zarośców i innych przeszkod oczyszczona, po obu stronach rzeki spławney, lub drogi, zastawiona.)

§ 1. Przepisaną w granicznej instrukcyi przestrzeń ziemi pod biczewniki •drzynać ponad rzekami spławne-

mi, równie przy miastach, iak i po wszystkich innych miejscach, w odległości od zwyczajnej wody, na mocy VII rozdziału instrukcyi granicznej, §§ 15go i 14go, tak, iżby dla spławu był nietykalny pas ziemi.

§ 2. Za wodę zwyczajną uważać tę, na której spław się odbywa: na rybińskiej zaś przystani za zwyczajną wodę uważać, jaka bywa dnia 1 czerwca, gdyż około tego czasu przychodzą już wielkie dolne karawany, potrzebujące koniecznie biczewników dla przeładowania przywiezionych towarów.

§ 3. Zwyczajną wodą na sztucznych drogach wodnych jest ta, która się podrymnie przez budowy sztuczne do tego wystawione, a istotnie potrzebna dla dostatecznej żeglugi.

§ 4. Spory między przemysłnikami a zgromadzeniami mieskiemi zdarzające się, na przestrzeni biczewników, co do linii zwyczajnej wody, ostatecznie się rozstrzygają na mocy tego postanowienia, przez głównego dyrektora dróg komunikacyi.

§ 5. Jeżeli cała przestrzeń dziesięcio-sążniowa biczewnika od wody zwyczajnej wiosną, albo i w każdej innej porze roku, będzie zatopiona wodą; w takim razie prócz tej przestrzeni (podług brzmienia Ukazu rządzącego Senatu, z dnia 11 maja 1806 roku) przemysłnicy i ludzie, dla dozoru spławu użyci, mogą dla chodzenia i przejazdu zaiść, za linią powodzi, dla idących piechotą i ciągnięcia statków ludem, na jeden sążeń ziemi, a dla przejazdu i ciągnięcia statków końmi albo wołami, na dwa i pół sążni bez żadnej opłaty.

§ 6. Po opadnięciu wody, cała przestrzeń nad dziesięć sążni biczewnika, powraca do zupełnej należytości tych osób albo zgromadzeń, do których należy; a jeżeli by wtedy idący na statkach chcieli użyć miejsca prócz biczewnika; powinni właścicielom ziemi opłacać podług umowy. (Dokończenie nastąpi.)

Gazeta ryska, *Zuschauer*, zawiera z Petersburga pod 28 lutego: podług wiadomości ostatecznie otrzymanych, Cesarsko-rossyjski okręt *Kamczatka*, pod dowództwem kapitana *Golownina*, d. 5 listopada d. s. w zupełnie dobrym stanie przybył do *Rio-Janeiro*. Po drodze więc tę, z *Kronsztadu* do *Rio-Janeiro*, odprawił w 71 dniach, a jeżeli się potrąci, dni, 11 które w Anglii bawić musiał, wypadnie tylko 60. Popłynie najprzód do *Lima*, skąd przez wyspy *Sandwich*, do *Kamczatki* się uda.

Dnia 10 stycznia odprawił się pogrzeb znamienitego wodza kozaków dońskich, atamana, generała jady, *Hrabiego M. J. Piatowa*, w *Newoczerkasku*.

Liczba okrętów w *Rydze*, d. 7 marca: przybyłych 8, wyszłych 5.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny 3 r. 89 k. dukat 10 r. 87 k. imperyal 37 r. 80 k.

KRÓLESTWO POLSKIE.

W gazecie petersburgskiej, *le Conservateur impartial*, czytamy z *Warszawy*: „*Xiążę Antoni Jabłonowski* wyjechał ząd do *Solury*, dla przeprowadzenia z tego miasta zwłok *Jenerała Kościuszki* do oyczyzny.“

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

(Z gaz. berl.) *Paryż*, dnia 26 lutego. Marszałek *Macdonald* odczytał w izbie parów zdanie sprawy komitetu do przejrzenia projektów do prawa względem dopełnienia wojska; zawiera ono tylko dwie małe odmiany. Uwolnienie od służby rozerwowej żonatyh i rzeczywiście abszytowanych żołnierzy, i oznaczenie dwóch trzecich części stopni poruczników i kapitanów w starszeństwie służby.

Pan Croquenbourg d. 25 wieczorem, w chwili, kiedy wysiadał z pojazdu i chciał iść na operę, został uwięziony i naprzód do bióra policyi teatru opery, a potem

do prefektury był odprowadzony, gdzie całą noc przepędził. Mówią, że mu pozwolono, z dodaniem dwóch żandarmów, pójść do swego mieszkania, dla załatwienia niektórych własnych potrzeb, i że niezwłocznie do Belgii będzie odesłany.

Pismo peryodyczne *Minerve Française*, które na miejscu *Mercure de France* wychodzi, pisane jest przez tychże samych autorów: *Aignau*, *Benj. Constant*, *Etienne*, *Jay*, *Jouy* etc. jednakże nie numerami, ale w tomach co kwartał wydawanych; a to dla uniknięcia ścieśnionej wolności druku pism peryodycznych.

Uznanie niewinności *Xiędza Matouilet*, w sprawie *Bruneau*, tém mocniej uderza, że prokurator Królewski na wstępie sprawy w mowie swęj tegoż *Matouilet* wystawiał za najzapalczywszego stronnika fałszywego *Delfina*; a postępowanie jego, jako wielką niegodziwość. *Matouilet* bowiem, który ndawał, że jest krewnym pani *Jequieres*, nie tylko śmiesznego jej okazywania głębokiego poważania dla *Bruneau* naśladował, i nierozważną mową również ją, jak innych więźniów w obłąkaniu tém utwierdził; ale chciał także wmówić łatwowiernym, że we *Francyi* znajduje się mocna partya, która gotowa jest, z orężem w rękę, dostojnego więźnia tego oswobodzić i na tronie przodków jego osadzić. Zapewniał nakoniec, że ma zamiar skutecznie dla niego składkę w *Paryżu*; która więcej 500,000 fr. uczynić miała. *Xiądz* ten ratował się ucieczką, a teraz uznany został za niewinnego.

Paryż, dnia 2 marca. W izbie parów od dnia 27 lutego występowali mówcy w rzeczy dopełnienia wojska; za prawem chce mówić 18, przeciw niemu 9 (między innymi, tak nazwany, *Pan Achilles de Chateaubriant* chce kazać sobie zanieść) a 10 mających czynić uwagi nad prawem.

W izbie deputowanych wniosł minister spraw wewnętrznych projekt do prawa, które stanowi: że, członkiem izby niemoże zostać, kto niema 40 lat wieku i nie płaci zwyczajnego podatku 1000 fr.

Komitet do rozważenia konkordatu przystąpi znowu do prac swoich; ale że zdanie sprawy względem budżetu jest pierwszym, i zaledwo 20 marca nastąpić może, tém samém posiedzenie tegoroczne potrwa bardzo długo.

Podczas ostatnich wyborow na deputowanych, prefekt w *Dijon*, umieścił *Pana de Chauvelin* (ten sam, który w roku 1792 z *Panem Talleyrand* posłem do Anglii był wysłany) z tytułem *Margrabiego*. Sławny ten członek opozycyi protestował się przeciw temu, z oświadczeniem, iż nigdy tytułu *Margrabiego* nie używał, i że się nazywa, tylko prosto *Chauvelin*.

Uwięziono tu znowu 3 osoby, na które padło podeyrzenie o zamach uczyniony na życie *Xięcia Wellingtona*. — *Xiąże* ten miał przed kilka dniami konferencyą z posłami sardyńskim i badeńskim.

Pewną jest, że sprawa o zabicie *pana Fualdes* rozpocznie się d. 11 marca w *Alby*; powołano tam 360 świadków. *Pani Manson* oświadczyła, że tylko to powie, co zechce.

Najlepsze głowy nasze zatrudniają się teraz pożądaną poprawą naszego kryminalnego prawa. Między tymi zwraca uwagę szczególniej *Par Francyi*, *Xiąże Broglie*, znany ze swojej przezorności i patryotyzmu. Dla wszystkich cywilizowanych krajow Europy, przejrzenie ich praw kryminalnych mogłoby przynieść zbawienne skutki. W ogólności należałoby co 25 lat z największą troskliwością roztrząsać prawa kryminalne. Prawa, które dawniej zupełnie przyzwoitemi były, mogły się z czasem stać bardzo niewłaściwemi. Prawda ta, na którą już *Beccaria* uwagę zwrócił, stwierdza się codzienném doświadczeniem.

W całej *Francyi* południowej nie mówią o niczem więcej, tylko o kuli ognistej, która d. 15 lutego wieczorem na powietrzu pękła.

(Z *Kor. hamb.*) w *Lionie* wielu duchownych z miejsc swoich usunięni zostali.

Monitor, równie, jak i inne gazety nasze, udziela wiadomości o zeyściu *Króla Szwecyi* i *Norwegii*, *Karola XIII*, i o wstąpieniu na tron panującego teraz *Króla Karola Jana*, ze wszystkimi szczegółami, podług wychodzących, z okoliczności tej, pism urzędowych.

Przybyło do *Calais* 60 Franzuzów, którzy weszli byli do służby angielskiej, a teraz ją opuścili.

PANSTWA KORSARSKIE.

Gazeta ryska, *Zuschauer*, zawiera z *Madrytu*, pod 12 lutego, co następuje: „Algierski posłannik, *Sidi Hagi Yuseff*, który wysłany był do *Tunetu*, ażeby po 120letniej zaciętej wojnie, przelożył warunki pokoju, miał tam mowę, w której następujące miejsce szczególnie uwagę sięgnęło: „związek, który mocarstwa europejskie przeciw nam tworzą, nakazuje koniecznie, ażeby prawdziwi synowie wiary połączyli się dla spólnego działania i spólnej obrony; ażeby trwających dotąd poróżnień zapomnieli, i czczy punkt honoru dla ogólnego i wspólnego dobra poświęcili. Powinni na przyszłość uważać siebie tylko, jako jeden lud z prawdziwych braci, którzy każdej chwili gotowi są bronić posady ojców swoich, oraz poświęcić majątek, i krew swoją dla oyczyzny. Widzą Algierczykowie, że ich nieszczęśliwe wojny przeciw *Tunetowi*, sięgnęły na nich gniew proroka, i dla zagładzenia występków swoich i przednania gniewu *Mahometa*, postanowili rzec się dawnych rozszczeń swoich, a prosić was o pokój i przyjaźń.” — Mowa ta z ust starego i poważnego muzułmana, uczyniła tak mocne wrażenie, że żądanie to nitychmiast przyjęto, pokój zawarty i we wszystkich miastach regencyi ogłoszonym został.

W teyże gazecie czytamy z *Marsylii* pod 20 lutego: „Biegają tu pogłoski, że w Algierze wybuchnęła domowa wojna przeciwko nowemu dejowi; a powszechna nienawiść tak jest wielka, że dey w zamku swoim obleżony został.”

ANGLIA.

(z *Korr. hamb.*) Londyn, dnia 27 lutego. Do niepewnych pogłosek należy, że wyspa *Portorricco* odstąpioną zostanie pewnemu mocarstwu północnemu, za posiadłości w *Indyach Wschodnich*.

Gazeta londyńska *The Times* zawiera następujący list z *Port d'Espagne* na *Trynidadzie*, pod 26 listopada przeszłego roku:

„Rzeczy w Ameryce hiszpańskiej postępują zwolna. Niepodlegli mają w posiadłości swę *Augusturę*, gdzie się sposobią do uderzenia na *S. Fernando d'Agure*, miasto obronne, które jest panem wewnętrzonej żeglugi na *Oronoco*, i leży w równyż odległości od *Santa Fé* i od *Varinas*. *Bolivar*, naczelnik niepodległych, kazał stracić jenerała *Piar*, kolorowego, za spisek przeciw rządowi niepodległych. Jenerał *Marino*, o podobną zdradę obwiniony, stracił swoje miejsce, które pierwszym było po mieyscu *Bolivara*. Powołano go do *Augustura*; ale pod pozorem słabości zdrowia, prosił gubernatora, ażeby mu pozwolił tu się udać. Rozumieją powszechnie, że wyjechał do *Maturino*, gdzie żyć w spójności, albo słuchać rozkazów *Bolivara* zmuszony będzie.”

„Znajdują się tu teraz dwa okręty wojenne hiszpańskie, pod dowództwem kapitana *Guvaso*, za którymi więcej jeszcze nadejdzie; płyną one kurzeccę *Oronoco*, którą chcą blokować, za oczekiwanem nadejściem angielskiego brygu *the Gotwin* z *Fortsmouth*, a ostatecznie z wyspy *Marguerita*, ze znaczną liczbą lądowych i morskich oficerów na połowie żołdu, oraz intendentów i innych osob. Na pokładzie znajdują się także i awanturnicy, którzy przed niejakim czasem, na brygu *Two Friends*, do wyspy *Murgnerita* przybyli, i w czasie tym, kiedy kapitan z *Bolivarem* o frakt się układał, korzystali ze sposobności, i uszli ręk Jenerała *Arismendi*, jednego z naczelników niepodległych, dzikiego charakteru. Kiedy Jenerał ten nakarmił sprzymierzeńców swoich solonem mięsem i owocami, (jedyny pokarm którego mógł dostarczyć), przyszła mu szczególniejsza myśl do głowy, osadzić wszystkich tych ochotników w więzieniu; ale uszli oni i przybyli tu, bardzo nieukontentowani z ogólnego widoku, jaki stawiają okoliczności w Ameryce południowej.

„Anglicy za przybyciem swoim, mocno się zastano-

wili, że zmuszeni byli służyć w tak nowém i osobliwszem wojsku, gdzie pułkownicy negrowie, i kolorowi jenerałowie są ich towarzyszami broni i bydź nimi muszą. Negrowie bowiem i kolorowi ludzie, uznani zostali przez *Bolivara* za równych, tak co do praw obywatelstwa, iako i stopni wojskowych. Naczelnik ten w ostatniej proklamacyi swojej, z powodu stracenia jenerała *Piar* wydanej, oświadczył: że obrzydłe odróżnienie ludzi kolorowych zniesione jest w rzeczypospolitej wenezuelskiej.

„Ze względu na to oświadczenie i z powodu złego przyjęcia, iakiego doznali ochotnicy angielscy na lądzie hiszpańsko-amerykańskim, zda się bydź użyteczną, dać radę tym, którzy się do Ameryki puszczać zamyślają, ażeby się wstrzymali, i zastanowili nad smutnymi skutkami, iakie dla nich, i dla angielskich wysp wschodnio-indyjskich, z tego pomieszania czarnych, kolorowych i białych, w stanie zupełnej równości, powstać mogą. Ci z niepodległych, którzy mają więcej rozsądku i przezorności, widzą w środku tym, tylko zaród wóyny domowej, która krwawszą stać się może od terazniejszej. Wiadomo tu dobrze, że przybycie małej liczby ochotników angielskich nie ma żadnego wpływu na sprawę niepodległych; z resztą ostyga powoli zapal tych ostatnich, a kupcy angielscy, którzy się podjęli ich opatrywać, czynią sobie już przykrzyć.

„Kupcom za dostarczenie broni, pieniędzy i odzienia, dają w zapłacie indigo, bawelnę i kakao; ale, zda się, że płaca zawisa od wzięcia *S. Fernando*. Admirał *Brion*, który w *Augustura* za wyższym się stopniem ubiega, zatrudnia się naprawą floty, której nie dostaje osady, i ta się rzeczywiście w nędznym stanie, znajduje; ale admirał ten, zda się bydź bardziej zajętym widokami handlowem, aniżeli uzbrojeniem swej floty. W ogólności sprawa niepodległych stać się codziennie czewise w wątpliwszą. Marynarce ich brakuje naczelnika, a bez tego, i bez lepszych inaytków, iak terazniejsi, nie mogą nigdy bydź spokojnymi posiadaczami *Oronoku*, ani oprzeć się skutecznie swym przeciwnikom.”

PORTUGALIA.

Lisbona d. 12 lutego. Podług wiadomości z *Brazylii*, Król nasz przystąpił do aktu s. Przymierza.

NIEMCY.

Gazeta ryska, *Zuschauer*, od brzegów *Menu* pod 2 marca zawiera: „Konkordat między królestwem bawarskim a dworem rzymskim, wielkie w Niemczech sprawił wrażenie, a protestanskie gminy tego królestwa w niespokojność i troskliwość, wprawił. Uczuły się one obowiązanymi, prawną drogą starać się o uchylenie tego niebezpieczeństwa i utrzymanie praw i swobod swojego kościoła, i w tey mierze próboć nayuniżeńszą z naymniejszym przełożeniem do tronu podać. Znakomitsze protestanskie rady kościelne, dekanaty, a ze znakomitszych miast protestanskich, jak np. *Auszpurg*, *Lindau*, *Memmingen*, *Kempten*, *Baireuth*, *Erlangen*, *Norymberg*, *Ratysbona*, i inne, podały już takowe przełożenia.

Podług pism publicznych, studenci jenajscy oświadczyli się zapłacić koszta prawne, na rady dworu *Oken* zasądzone. Podobnie uczyniło pewne towarzystwo we *Frankforcie* nad *Menem*.

(Z *Korr. hamb.*) *Frankfort* d. 3 marca. Cesarstwo Austriacki przydujący poseł na seymie niemieckim, do *Wiednia* wezwany został; wyjedzie tam pierwszych dni, terazniejszego, a napoczątku przyszłego miesiąca na powrót jest spodziewany.

NIDERLANDY.

W gazecie ryskiej *Zuschauer* czytamy z *Niderlandów* pod 25 lutego, co następuje: „Wiele family angielskich, które przybyły do północnych departamentów francuzkich, w celu przepędzenia całego lata we *Francyi*, dowiedziawszy się o zamachu na życie Xięcia *Wellingtona*, powróciły znowu do *Anglii*, lub gdzieindziej wyjechały. Od owego zdarzenia widoczną jest nieufność między Anglikami i Francuzami. Zład też oczekują z niecierpliwością wyjaśnienia tego niegodziwego zamachu.

Wilno dnia 15 marca 1818.

Z Warszawy d. 17 marca. Wypis z Protokołu Sekretaryjatu Stanu Królestwa Polskiego.

My z Bożej Łaski ALEXANDER I, Cesarz Wszech Rosyi, Król Polski, etc. etc. etc.

Mając wzgląd na mnogość prac Naszych, i nie chcąc, ażeby w odbywaniu spraw administracyjnych Naszego Królestwa Polskiego nastąpić miała jakowa przerwa, przez odmianę w zwykłym onych pod niebytność Naszą prowadzeniu;

postanowiliśmy i stanowimy.

Art. 1. Wyjąwszy prace ściągające się do przyszłego Seymu, których decyzją Sobie zachowujemy, Namiestnik Nasz w Królestwie Polskiem będzie jak dotąd sprawował, przez cały czas terażniejszego Naszego pobytu w témże Królestwie władzę, jaką onemuż aktem nominacji z dnia 19 listopada (1 grudnia) 1815 roku na przypadki niebytności Naszey nadaliśmy, stosownie do Ustawy konstytucyjney, do statutów organicznych i do Naszych postanowień szczególnych.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego, które w Dzienniku praw umieszczonem będzie, Namiestnikowi Naszemu polecamy.

Dan w Warszawie 1 (13) marca 1818 r.

(podpisano) Alexandre.

przez Cesarza i Króla

(LS) Minister Sekretarz Stanu Ig: Sobolewski.

Zgodno z oryginałem: Minister Sekretarz stanu

(podpisano) I. Sobolewski.

Dnia 13 b. m. po paradyzie zmiany straży wojskowej, Jego Cesarzowiczowska Mość, Wielki Xiążę Konstanty, stawil przed Najjaśniejszym Panem, Jeneralów i oficerów obu narodów.

W Niedzielę, d. 15 b. m. świetne były pokoje u Dworu. Namiestnik Królewski, Senatorowie, Ministrowie, Urzędnicy władz kraioowych, iako też wiele innych znakomych osób, zebrawszy się w salach zamku, złożyli hołd uszanowania swojego Najjaśniejszemu Monarsze, gdy przechodził na nabożeństwo do kaplicy Greckiej.

Zjechał do tej stolicy Cesarzowski Sekretarz Stanu do spraw zagranicznych, Hrabia Capo d'Istria.

Podług zatwierdzonego przez Senat Protokołu czynności Seymiku Powiatu Częstochowskiego, wybrany został z tegoż Powiatu Posłem, Stanisław Jeziorkowski.

Za zgodność: Sekretarz Jeneralny Kommissy Rząd. Spraw Wewn. i Policyi. Aug. Karcki.

Sekretarz Senatu, ma honor uwiadomić JWW. Posłów i Deputowanych, że kancelaryja Senatu w Zamku od d. 19 m. b. ciągle otwartą będzie, od godziny 10 do pierwszej zrana, a to dla przyjmowania Laudów tychże JWW. Posłów i Deputowanych, i dawania im na nie rewersów. Dan w Warszawie dnia 16 marca 1818 roku.

J. U. Niemcewicz S. S.

O G Ł O S Z E N I A.

1 Kommissya sądowa Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kiiowskiej obwieszcza JW. Jana Zakrzewskiego b. Mar. Pttu Taraszczańskiemu wsi Krupy w powiecie Luckim, WW. Stanisława Klucza pojezuickiego Kniachynina w Powiecie Dubieńskim, Xawerego kamienicy w mieście Dubnie dziedziców Popielow, JW. Krzysztofa Miaskowskiego Marszałka Pttu Włodzimir. i kawalera wsi Pieczychost, Sukcessorów JW. Dominika Czackiego Mar. Pttu Luckiego wsi Myszowa w Powiecie Włodzimirskim. — Sukcessorów JW. Tomasza Ostrowskiego Prezesa Senatu Królestwa Polskiego miasta Tetyjowa w Powiecie Taraszczańskim. — Sukcessorów X. Sebestyana Zagorskiego eajezuity dobrami JW. Franciszka Ledochowskiego Woiewody Czerniech. zarządzającego W. Michała wsi Piratyna w Powiecie Dubieńskim. — Gabryela wsi Bużan, Antoniego miasteczka Druszkopola w Powiecie Włodzimirskim dziedziców Zagorskich, oraz sukcessorów JW. Franciszka Ledochowskiego Woiewody Czernichowskiego edyktalnie przez gazety i przez przesłanie obwieszczenia do JW. Ministra spra-

wiedliwości Królestwa Polskiego przypozywających się. Dekreta Sądu swego w sprawie funduszu edukacyjnego, odzyskującego sumę złtch 40,000 z procentem po Xiężach jezuitach Luckich z summy większej złtch 80,000 pochodzenie swe biorący, roboracją skryptu 1760 r. dnia 28 lipca w Grodzie Luckim przez JW. Franciszka Ledochowskiego dokonaną dla XX. Jezuitów Luckich upewnioney, 1775 r. d. 15 listopada w Grodzie Luckim przez XX. Jezuitów Luckich na rzecz JW. Popiela Kaszt. Sierpcha. ustąpioną, iszy 1816 roku dnia 16 maja N. 2068 komunikacją dokumentów stronom stosownie do konstytucyi 1768 r. uzupełnić. Powtórny 1817 d. 12 maja N. 2112 poświadczając plenipotentą funduszu edukacyjnego i JW. Jana Zakrzewskiego o dopełnioney komunikacji dokumentów innym stronom w sprawę wchodzącym takową komunikacją dopełnić polecił i później WW. Michał Gabryel i Antoni Zagorscy takoweż polecenie z osób swych uskuteczniłi. — Nakoniec dekret trzeci 1817 r. dnia 3 listop. N. 2,220 stronom w tej sprawie ieszcze niedopełniającym komunikacji dokumentów na takową komunikacją sposobem przez konstytucyą 1768 roku przepisany, a razem podług ordynacyi swojej przez same strony lub archiwistów wykonać przysięgłą przed aktami urzędowemi mieszkania każdego naybliższemi dozwolił i tak komunikowane dokumenta, summarysze i świadectwo urzędowe o wykonaney przysiędze komunikacją do kancelaryi swej wcześniej przed przypadnieniem sprawy przysyłali polecił, o takowym wyroku Kommissya strony zawiadamiając, wykonanie tegoż stronem poleca, od wszelkich zaś mieysc sądowych i akt publicznych rekwiruie, aby za okazaniem tego postanowienia od osób wyżej wyrażonych, każdej wszczególności żądającej dopełnić przysięgłą komunikacją takową od stron samych lub archiwistów stosownie do konstytucyi 1768 r. przyiac, summarysze poświadczyc, świadectwo o dokonaney komunikacji, a razem papiery komunikowane z summaryszami stronie dla złożenia w kommissyi swej wydać raczyły. Co czyli strony dopełnią, lub nie? na stawienie się stron, złożenie komunikowanych dokumentów i ostateczną odpowiedź dzień 17 maja 1818 roku pod rygorem iaki prawo i ordynacya Sądu swego zamierzyły naznacza. Dan w Krzemieńcu roku 1818 d. 8 lutego. N. 22,599.

(podpisano) Członek Kommissyi Sąd. Eduk. Felix Czacki — Pisarz Rudzki.

1 Kommissya Sądowa edukacyjna Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kiiowskiej w sprawie funduszu edukacyjnego z JO. Xięciem Stanisławem Jabłonowskim Senatorem Królestwa Polskiego i kawalerem, dóbr Sieliczowa w Powiecie Nowogrod-Wołyńskim dziedzicem, sukcessorami JOX. Anny z Sapielow Jabłonowskiej Woiewodziny Braci. JW. Emilią z Xiążąt Sapielow Jelską, w mieście Wilnie mieszkającą JOX. Franciszkiem Sapielą Tayn. Kons. Uszpola w Powiecie Wilkomirskim, JW. Maryanną z Xiążąt Sapielow Puzynią Rakaniec w Powiecie Wileńskim dziedzicami. JWW. Sewerynem i Anną z Xiążąt Sapielow Potockiem i Senat. Imperyi. JW. Karoliną z Sapielow Soltykową, o sumę złtch 30,000 podług tabelli Rządu Galicyjskiego 1789 roku dnia 16 julii N. 152 i 1809 roku dnia 20 julii N. 122—184. 1731 roku w Grodzie Czecińskim na dobrach Sieliczowie w poniedziałek po święcie S. Bartłomieja Apostoła, dla kościoła metropolitańskiego Lwowskiego zapisaną, prowizyą Dekretem sądu swego r. 1817 dnia 2 gra z N. 2212 i obwieszczeniem dnia 27 lipca 1817 N. 21,596 objętey, z przyczyny nieodebraney odpowiedzi od Rządu Królestwa Polskiego na stawienie się stron, złożenie dowodów i ostateczną odpowiedź dzień 17 miesiąca maja 1818 roku pod rygorem w ordynacyi założonym i obowiązkiem ulegania choćby zaocznemu dekretowi naznacza. Dnia 8 lutego 1818 roku w Krzemieńcu. N. 22,571.

(podpisano) Członek Kommissyi Sąd. Eduk. Felix Czacki — Pisarz Rudzki.

1 Extrakt Manifestu z Protokołu potocznego Ratusza, Nieświzkiego w dacie poniższej zaniesionego, a w roku tymże miesiąca februaryi osmego dnia, za opłatą Poszlin

Monarszych, pod pieczęcią urzędową tegoż sądu stronie potrzebującej jest wydan.

Roku tysiąc osmset osmnastego styczniowi dwudziestego osmego dnia. Niżej podpisany w imieniu własnym i całego rodzeństwa, mogącego mieć udział w sukcesyji po zeszytej w Bogu W. Anieli z Moygisow Merfeldowey Chorążney Inlandzkiej, odwołując się do manifestu roku osmset siedemnastego styczniowi pierwszego dnia zaniesionego w Wilnie; ma za powinność przypomnieć szanowney Publiczności i treść onego i areszt na summy zmarłych u wielu obywateli lokowane w tymże manifestie wzmianione; gdyż choć to dzieło dotąd z wielu przyczyn zdawało się być zawieszonym; iednak, żeby odpowiedzieć godnie zaufaniu familii niezaniebam tym mocniej popierać go z zupełnym osoby i majątku poświęceniem. Utego manifestu podpis takowy. Antoni G. Sollohub.

Zgodno z Protokulem świadczą Burmistrz Kuhman
Gularyetold. Ławnik Franciszek Gubmowicz.

1 Od Mińskiego rządu gubernialnego ogłasza się, iż na mocy Mieyskiego Położenia, 26 artykułu, zaprowadzone w mieście Dziśnie dwa iarmarki, pierwszy dnia 2 styczniowi, w dzień Gromicznicy, drugi dnia 28 lipca, w dzień apostoła Prochora, będą trwały każdy przez dni siedm. Dnia 22 styczniowi 1818 roku.

Sekretarz Arcimowicz.

1. Excerpt oświadczenia z Protokołu potocznego Ziem. Pttu Wileńsk. w dacie poniżej zapisanego et eorundem pod pieczęcią Urzędową Ziem. tegoż Pttu stronie rekwirującej jest wydan.

Roku tysiąc osmset osmnastego, miesiąca styczniowi dwudziestego pierwszego dnia.

Przed aktami Ziem. Pttu Wileń. stawiając osobiście W. JPan Stanisław Swierzbński oświadczenie niżej w treści wyrażające się w pisar do protokołu podał w następnym brzmieniu pisane: Niżej podpisany na mocy plenipotencyi od W. Adama Dłuskiego majora woysk polch czynię oświadczenie następnie. W. major Dłuski mając plenipotencyą od Marszałkow Gubernii Grodzieńskiej do pozyskania znaczney summy ze skarbu Monarszego niektórym Powiatom tej Gubernii należącey staraniami swemi doprowadził rzecz do tego stopnia, że ta summa zrealizowana została i część onay na ręce W. maiora Dłuskiego była wypłacona. Lecz gdy z zarządzenia Opatrzności maior Dłuski dotknięty został chorobą, JW. Stanisław Niemcewicz niegdyś Marsz. Gubernii Grodzień. późniy teyże Gubernii rządca, przybywszy osobiście do Sankt Petersburga, i zajmując się dokończeniem tego interesu, uczynił z maiorem Dłuskim w roku tysiąc osmset piątym, pierwszego marca porachunek, przez który gdy zupełnie maior Dłuski z krzywdą nawet swoją, temuż JW. Niemcewiczowi z wybranych pieniędzy usprawiedliwił się, zostało więc dla maiora Dłuskiego przy odebraniu reszty pieniędzy ze Skarbu, przyznanej od JW. Niemcewicza należności rubli srebr. osm tysięcy sto sześćdziesiąt, i ta ilość miała być wypłacona na kontraktach w Mińsku tysiąc osmset piątego roku; na wzajem zaś maior Dłuski miał wypłacić JW. Niemcewiczowi rubli assygn. siedm tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć. JW. Niemcewicz odebrał sumnę szlachcie Gubern. Grodzień. należącą, co wyświeca Ukaz Rządu Gubern. Grodz. i za tę sumnę, nabył dobra Męczenięta w Gubernii Mińskiej leżące; wziął od maiora Dłuskiego przekaz na sumnę siedm tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć rubli assygn. do pułkownika Sakiera, i zapewniła musiał onę odebrać, wszakże należności od siebie upewnionej Dłuskim nie wypłacił. Kiedy zaś maior Dłuski z powodu ciągłego nie zdrowia z miejsca mieszkania swego w Guber. Wołyń. oddalił się, i ostatecznie rzeczy tey, osobiście z JW. Niemcewiczem ukończyć nie mógł, a tylko na obłacie rachunku w aktach Żytomirsk. przestać musiał, JW. Niemcewicz rekwirowany od Dłuskiego piśmie własnoręcznym proiective Dłuskim nadesłanym, a datę tysiąc osmset iedynastego, dwudziestego osmego septembra mającym, wyznał dobroć rachunku powyższego, wyznał, iż siedm tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć rubli assygn. od maiora Dłuskiego należne, nie z tego winy nie zostały wypłacone, ale chcąc zatrzeć prawdziwą Dłuskiego należność umieścił kondycyę nader nie stosowne z stanem rzeczy, że iak wydobędzie od pułkownika Sakiera rubli assygnac. siedm tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć i sumnę Powiatowi Słonim. należącą ze skarbu; w tenczas, po wytraceniu expensow nato oboie, pierwszey summy połowę Dłuskim zwróci, z drugiey co od expensow, i połowy Powiatowi należney, zostanie, także połowę oddać przyrzeka; a zato już rachunkiem objaśnione osm tysięcy sto sze-

dziesiąt rubli srebr. upadać mają. W. Dłuski nie przyjął tey propozycyi, bo mu widocznie należało osm tysięcy sto sześćdziesiąt rubli srebr. lecz te pismo uważał, iako wyznaczenie, że JW. Niemcewicz odebrał ze Skarbu całkowitą sumnę, i że akceptował przekaz na pułkownika Sakiera co do winney od maiora Dłuskiego summy siedm tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć rubli assygn. i dopomnienie się należności za rachunkiem tysiąc osmset piątego pierwszego marca rubli srebr. osm tysięcy sto sześćdziesiąt manifestem w Ziemst. Ostrogskim tysiąc osmset szesnastego dnia piętnastego dla siebie ostrzegł; oraz dochodzenie onay z procentami niżej podpisanemu powierzył. Kiedy iednak satysfakcyja w opłacie dotąd nie nastąpiła, Sukcessorowie JW. Niemcewicza przez publiczne oświadczenie wzywają kredytorów i pretensorów do okazania swych pretensyów, przeto niżej podpisany wyjaśniając stan interesu dla wiadomości sukcessorów JW. Niemcewicza; przez takowe oświadczenie w aktach publicznych uczynione zapowiada, że satysfakcyi w opłacie za rachunkiem Dłuskim należney summy, osm tysięcy sto sześćdziesiąt rubli srebr. z procentem na pozostałym JW. Niemcewicza majątku dopomniac się musi, i będzie. U tego oświadczenia podpis w protokole następnny. Stanisław Swierzbński. Correctum Józef Stempkowski Regent Ziem. Wileń.

1 Niżej podpisana w skutek Dekretu Exdyw. zajmując się administracyą kamienicy po kupcu Wileń. zeszytym Leonardzie Jocherze w mieście Wilnie na zamkowej ulicy sytuowanej, podaje do wiadomości, iż taż kamienica od dnia 25 apryla teraż. 1818 roku jest do arędy. Umowy o to zawierane być mogą z miłą mieszkającą w domu własnym na teyże ulicy sytuowanym pod Nrem 110, a to każdego czasu po niniejszey awizacyi. Na przypadek zaś nie znalezienia się kontrahentów albo gdyby nie można było mieć tyle intraty za arędę ile dla kredytorów na tey kamienicy wspólnie mających lokacye na procent wypadła, iak się już w kilku uprzednich latach spraktykowało, wzywają się wszyscy ciż kredytorowie, a mianowicie sukcessorowie Biskupa Stroynowskiego, Bryotte Profes. WW. Woiakowskiego, Klimowiczów, Neuveux, Staroz. Symsona i dalsi, ażeby sami lub przez plenipotentów prawnie umocowanych w celu wspólnego względem arędy ułożenia się przynajmniy dmonia tygodniami przed wyrażonym terminem 25 apryla roku teraż. raczyli się komunikować zemną administratorką, inaczej dla uniknienia własney straty i samychże kredytorów, przymuszona będę zawierać umowy z kontrahentami o arędę, chociażby ta i nie wynosiła odpowiedney intraty za procenta Dekretem Exdyw. wyliczone, dla czego niniejszą awizacyą do Gazet podaje. Datt roku 1818 miesiąca marca 14 dnia w Wilnie.

Zuzanna Lachowiczowa Sekr. b. Dw. Pol.

1 W skutek życzenia pryncypala moiego WJPana Antoniego Goreckiego Porucznika b. woysk Polskich i legii honorowej kawalera, oraz z mocy wydanej mi plenipotencyi, że majątność Soleniki w Powiecie Wileńskim położoną WJPani Róży z Goreckich Wysogirdowey Woyskiej Preńskiej wiecznością byłym oświadczam; a z tym aby rzeczony pryncypał mój przez niewiadomośc, jako w kraju nieprzytomny, z nikim już ani o wieczność tey majątności w kontrakt niewchodził, ani na oną zaciągał ciężarów niniejszym ogłoszeniem ostrzegam.

Ignacy Arciszewski Szam. b. dw. Pol.

1 Od Izby Skarbowey Litewsko-Grodzieńskiej Gubernii, niniejszym ogłoszeniem powszechnie uwiadamia się, iż oddawać się będą z publiczney licytacji w arędę dochody osobowe i konsumpcyjne exystujące po miastach Grodno, Erzesć, Nowogrodek, Prużana, i Kobryń, na lat estery od 1 styczniowi 1819. do dnia 1 styczniowi 1825 roku; życzące sobie wziąć takowe dochody, zechcą stawić się w izbę skarbową Grodzieńską do licytacji w terminach 1, 29 marca, 2, 25 apryla, i 3 ostatecznym 29 maja terażniejszego 1818 r. z pewnemi na odpowiedzialność kaucyami i parokami — gdzie okazane będą życzącym jak kondycyę tak i instruktarz wedle którego wyżej pomienione dochody pobierają się. marca 7 dnia 1818 roku.

Kolleski Sowiernik i kawaler Konstanty Maksymowicz.

Antoni Musnicki tytular. Sowiernik.

Klemens Korzeniewski Regest.

Wyjeżdżają za granicę.

1 Wyjeżdża za granicę do królestwa pruskiego na miesiąc sześć wileński obywatel szlachcic Józef Latuszyński z będącymi przy nim Tomaszem Dobrowolskim i Grzegorzem Nornickim.

(Ogłoszenie po raz drugi i trzeci)

5 Ukaz JEHO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą z Rządzącego Senatu Wileńskiemu Gubernskiemu Rządowi.

Wedle Ukazu JEHO IMPERATORSKIEY MOŚCI Rządzący Senat słuchali: naprzód przełożenia Ministra Finansów, iż weszły przedstawienia od Skarbowych Izb z doniesieniem, że w Skazkach podanych w 7ey rewizyi, są pokazane dusze u różnych obywateli i Skarbowych osadach mylnie: u iednych więcey w sumaryuszach, niż imion w skazkach; a u innych są ludzie podwóynie zapisani przez nieostróżność, a ztąd weszli oni w terazniejszą 7mą rewizyą i w okład podwóynie, o wykasowanie których proszą Izby Skarbowe rozwiązania. W skutek czego, JW. Minister cytując postanowienia, mocą których poprawiane były pomyłki i nieakuratności w przeszłych rewizyach i wszystkie dusze w superacie i podwóynie zapisane zostały wytrącone — mniema: że i w terazniejszey 7ey Rewizyi zapisane dusze przez omyłkę w superacie i podwóynie, aby nie mógł narastać na nich remanent i w wyrachowaniu ludności, oraz Monarszych podatków niedoświadczyc zamieszania, należy one z liczby i okładu wytrącić, zachowując te same prawidła, iakie w Ukazie Rządzącego Senatu roku 1813 Mca Augusta 31 dnia o wykasowaniu dusz w superacie pokazanych w rewizyi 6tey są przepisane, o czém i przedstawował dla dalszego rozpatrzenia Rządzącego Senatu, z dołączeniem wszystkich doniesień odebranych w Ministryum Finansów od Skarbowych Izb: Sybirskiej, Nowohorodzkiej, Włodzimirskiej, Mohilewskiej, Kazańskiej, Tulskiej, Woronezskiej, Wiatkiej i Irkuckiego Gubernialnego Rządu Skarbowey ekspedycyi, powtóre: Irkuckiego Gubernialnego Rządu Skarbowey ekspedycyi, dwa raporta Sybirskiego Jenerala Gubernatora, o wykasowanie z rewizyjskich skazek zapisanych podwóynie przez omyłkę 145ciu dusz innego wyznania i potém okazać się mogących — Rozkazali: Żeby nieobciążać lud opłatą podatków za dusze meznajdujące się w naturze, i uniknąć w tém przedmiocie różnych zatrudnień, stosując się do Ukazów 1743 Augusta 7. 1785. 8bra 18. 1799. Xbra 1. 1808. Maia 31 i 1813 roku Augusta 31. dnia nastających, zgodnie ze zdaniem Ministra Finansów postanowić: imo znaydzionych ludzi w skazkach ostatniey 7mey rewizyi zapisanych w superacie i podwóynie przez nierozmyslną pomyłkę skazko-podawców, o których przyniesione są prozby i po wysłedzeniu żadney wątpliwości, podstępku lub nadużycia nieokazało się, dozwoić Izdom skarbowym i ekspedycyom z potwierdzenia naczelników Gubernii z okładu i podwóyney liczby wytrącić, i jeżeli na takowych ludziach z podwóynego zapisania ich w rewizyą liczy się iaki remanent, onego niezyskiwać a donieść o tém Ministrowi Finansów, zdo na podanie prozb i dowodów do Skarbowey Izby i Ekpedycyow, o wykassowanie takowych ludzi z podwóynego okładu, naznaczyć termin Skazko-podawcom sześciomiesięczney od daty odebrania tego ukazu w Izbach skarbowych i Ekpedycyach i wedle tych prozb czynić zgodne zdowodani wysłedzenie i wytrącenie dusz w superacie i podwóynie w 7ey Rewizyi zapisanych, z liczby i okładu na mocy ukazów 1785. 1799 i 1808 roku; 3tio po upłynieniu takowego terminu, żadnych prozb o wykassowanie rzeczonych dusz więcey nieprzyymować, okładów niezmieniać i należne z nich podatki do skarbu brać w zupełności na mocy praw, o czem posłać ukazy do wszystkich skarbowych Izb i Ekpedycyow, gubernskich rządów i naczelników Gubernii, iakowym uwiadomić i Ministra Finansów. Xbra 13. dnia 1817 r. Ober Sekretarz Krykunowski, Sekretarz Weldbrech. Powytczyk Spicyn.

z Autentykiem zgodno Kazimierz Nowicki Sekretarz.

5 Od Wileńskiej skarbowey Izby niniejszym ogłasza się: iż znaydujące się w wileńskiej gubernii sosowe i konsumpcyjne pobory, oddają się przez licytacją od 1go January następującego 1819 roku, w czteroletnią dzierżawę, na tych prawidłach i warunkach, iakie są terazniejszey dzierżawy; dla tego naznaczyła Izba Skarbowa na wyżey wspomniane pobory, iako to: w miastach Wilnie i Kownie na sosowe i konsumpcyjne, a w Wilkomierzu na iedne sosowe, terminy

dla licytacyi, a mianowicie: pierwszy 13, drugi 30 maia, a trzeci ostateczny 6 następnego miesiąca Junii terazniejszego roku; z tem, ażeby zyczący wziąć takowe pobory przybywali na oznaczone terminy z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, do tuteyszey skarbowey Izby, gdzie im będą okazane warunki Marca 4 dnia 1818 roku.

Sekretarz Selezniew

Wobowiązku Registratora Hurynowicz.

3 Sad Ziemi powiatu Wolkowskiego podaie do publiczney wiadomości, że W. J. Pan Karol Moszyński adwokat subseliow pttu Wolkowskie. dokonawszy trzydziestoletniego pełnienia obowiązkow adwokackich, z przeznaczenia Naywyższego na dniu 23m 8bra przeszłego 1817 roku w mieście Wolkowy: żyć przestał. Po śmierci którego rozmaite papiery Obywatelskie, do spraw Ziemijskich, Grodzkich, Granicznych, jemu iako Adwokatowi powierzone, mianowicie: W sprawie Ziemijskiej za Remissą sądu Głgo Litewsko-Grodzińskiego 2. Departamentu od lat kilku w tym sądzie zainstallowaney, w której komparycya rzeczzonego Moszyńskiego przy aktoratach zapisaną widzieć się daie, od JW. i WW. Czarnockiego, Łopacińskiego, Brodzińskiego, Ostromeckiego, Zelmitza, Felixa Rószczyca, oraz od Star. Kielmana Welwelowicza i dalsze przez miejscową policyą zabranemi i w kancelaryi Grodzkiej Wolkowskiej złożonym zostały. Jakowe zdarzenie dało powód, iż w terazniejszey nawet kadencyi Trzykrólskiej rzeczona sprawa prawnego ciekłu, wzięść niemogła przez racyą, że z powyższych stron żadna powodowego Aktoratu w registerze summarynym niewynosila. Zapobiegając, ażeby te, i inne strony z niewiadomości o zeysci u z tego swiata W. Adwokata Moszyńskiego w interessach prawnych, szkody doswiadczać niemogły; awizuje niniejszym przez Gazety każdego interessowanego, aby dla odebrania papierów zeszlemu Moszyńskiemu danych, i dla installowania innego w miejscu meżyiącego, plenipotenta do miasta Wolkowską przybyć, lub umocowanych przystać raczyli. U tey rezolucyi podpisy w protokule urzędników takie: Jerzy Olendzki Prezydent Ziem. Wolkowy. Dominik Oskierka Sędzia Ziemijski Wolkowy. Tadeusz Jelski Sędzia Ziemijski Wolkowy. Franciszek Butkiewicz Sędzia Ziemijski Wolkowy. Stanisław Milkiewicz Pisarz Ziemijski Wolkowskiej.

Zgodność z Protokołem świadczą.

Wincenty Korzeniewski Reg. Ziem. i Grodz. pttu. Wól.

3 Excerpt Rezolucyi z Protokolu Ekonomicznego Kommissyi do urzadzania interessów Radziwillowskich ustanowionej, w dacie poniżey wyrażoney pod Numerem siedmset dwódziesiątym piątym zapadley, a dnia trzeciego miesiąca Marca do Gazety Kuryera Litewskiego postaney, pod pieczęcią Urzędową teyże Kommissyi.

Roku tysiąc ósmset ósmnastego Februaryi dwódziesiątego ósmego dnia. Ponieważ w przedstawieniu datą trzynastego februaryi tysiąc ósmset siedmnastego roku i Numerem szóstym oznaczonym, a na dniu czternastym tychże miesiąca i roku do Kommissyi podanym, JW. Generalny Prokurator Massy Funduszów po zeszlým Xięciu Dominiku Radziwille pozostałych, cytując Artykuły Naywyższych Ukazów i Organizacyi dla Kommissyi od Tronu wydanej, przepisujące termin Normalny na zaiawienie w Kommissyi dla interessów Radziwillowskich ustanowionej, pretensyi wszelkich do Massy po zeszlým Xięciu Dominiku Radziwille pozostałych stosowanych, możność wchodzenia w układy z Wierzycielami względem sposobów zaspokoienia onychże włożoney na Opiekę Xięzniczki obowiązek wyjaśnienia Massy dóbr oraz długów, wolność czynienia układów z Wierzycielami i obliczenia Dzierżawców Prokuratorowi zostawiono obowiązek, opatrzenia Kommissyi we wszelkie wiadomości na opiekę włożony, wolność Opieki nadana uspokojenia sług i rzemieślników, umocowanie opieki wchodząc w układy ostateczne w pretensyach nienległych kwestyi, i rozpoznanie Tranzaktów oraz czynności przez byłego Plenipotenta Opieki ustanowionych — z tych powodów prosi Kommissyą, ażeby raczyła przez rezolucyą zobowiązać wszystkich Kredytorów i Pretensorów, którzy przed dniem pierwszym Lutego wyniesli swe zapozwy do złożenia wszelkich generalnie Praw zastawnych, przypiskowych, rachunkowych Dokumentów ręcznych pretensylnych Dekretów, przewodów Prawnych i wszelkich tytułu Tranzaktów w terminie trzymiesięcznym do Kancelaryi Aktowey pod nieważnością niezłożonych, i upadkiem pretensyi, którychby dowodzić mogli, dozwoić Prokuratorowi, albo wyznaczoney od niego Osobie, za Rewersami wolney

Komunikacyi, a na ich przejrzenie, zweryfikowanie i ułożenie Tabelli Massy długów naznaczyć sześciomiesięczną persystencyą — na jakowe żądania w przedstawieniu Prokuratora Massy wyrażone, Komitet Wierzycieli Radziwiłłowskich oświadcza zgodzenie się, i o naznaczenie dla tegoż Prokuratora cztero-miesięcznej persystencyi Dokumentów w Kancelaryi prosi. Po przejrzeniu zatem takowego za Numerem szóstym podanego przedstawienia JW. Prokuratora Massy, gdy wezwana przez jego przyczyny w poparciu prozby o nakaz złożenia Obligów i dalszych wszelkich dowodów probujących pretensyi Wierzycieli do Massy nie są odstępne od ustaw i Naywyższych Ukazów, aszczególniej *primo* w Artykule sześćdziesiąt piątym organizacyi, jako też w Ukazie tysięcy ósmset siedemnastego roku Augusta dwudziestego piątego dnia wyszłym, dozwołono Prokuratorowi massy wchodzić w układy z Kredytorami, do których jedno wyjaśnienie ilości ciężarów doprowadzić może, odkryć zaś stan długów bez przejrzenia rozmaitych dowodów pretensyi jest niepodobieństwem, a pozwy przez Kredytorów wyniesione, jako wedle zamiaru stron pisane, upewnić dostatecznie o istotnem należeniu poszukujących się sum nie mogą i powtórę w artykule trzydziestym dziewiątym organizacyi, wszyscy wierzyciele do zawiązania swych pretensyi w formie przepisanej i do złożenia dowodów są obowiązani, a tak gdy termin roczny normalny do oświadczenia kredytorskich stosunków i poparcia onych w porządku prawnym, przez wyniesienie pozwów i wpisanie aktoratów został zakreślonym, równie też po skutecznieniu tego organizacyi przepisu: Następny punkt złożenia wszystkich dokumentów przez strony pretensorskie wypełnionym być powinien, a ztąd zdanie Prokuratora massy o exekucyą onego ma słuszne za sobą powody ile że takowe dostateczne przejrzenie się w dowodach wierzycieli, w zdarzeniu nie dojdzie układów z temi uspasabiając prawną obronę massy do dokładnego poznania wszystkich kredytorskich pretensyi, przyspieszy całego dzieła poruczonego Kommissyi ukończenie, oraz *potrzebie* Jak żądanie Prokuratora massy niezaymuje spraw o aktorstwo dóbr prowadzonych i dalszych innych, których decydowanie poszczególne komportacie, z których dana już jest massie dostateczna informacya, tak też nakaz złożenia Dokumentów szczególnie służących do likwidacyi długów massę obarczających, niepociąga za sobą przeciwnego prawa powtórzenia dyllacyów i niezmienia kolei właściwey sprawom o naturę i aktorstwo dóbr, ani też przyczynić uszkodzeń kredytorom nie jest zdolne i *potzwarte*. Gdy Komitet czuwający nad dobrem wierzycieli opinią swą w dniu 16 t. m. podaniem, zgodził się na żądanie przez Prokuratora massy złożenia dokumentów, znajdując w tém bezpieczeństwie massy i pośpiech w dopełnieniu satysfakcyi, z tych zatem przyczyn Kommissya, wylączając sprawy o aktorstwo i oddział dóbr i tych wszystkich w których przeznaczone i spełnione zostały dyllacye kopii spraw i komportacyi i które oczewiście już są rozsądzone, jedynie w obiekcyi oblikwidacyi długów, obowiązaniu wszystkich kredytorskich i różne rozrachunki mieć mogących do massy pretensorskich do złożenia w kancelaryi aktowej Kommissyi pod kwit Regenta Aktowego od dnia dzisiejszego w przeciągu niedziel dwónastu to jest, do dnia dwódnastego czwartego miesiąca Maia terażniejszego roku oryginalnych wszelkich Praw zastawnych, przypiskowych, rachunkowych, dokumentów, kart, obligów, dekretów, przewodów prawnych i wszelkiego tytułu tranzaktów, a to przy registrach porządnie ułożonych, żądającym zaś mieć kopie składanych dokumentów, że tych Regent aktowy poświadczenia nie będzie mógł odmówić, zastrzega: i po dopełnieniu niniejszego postanowienia persystencyą złożyć się mających papierów dwumiesięczną to jest od dnia 24 Maia do dnia 24 miesiąca Lipca terażniejszego roku dla przejrzenia złożyć się mających dokumentów, z wolną komunikacyą za rewersami Prokuratorowi massy i umocowanym od niego osobom zamierza, po upłynięciu iakowej persystencyi odebrać swoje papiery z kancelaryi każdemu z składających dozwała, oddzielnie Prokuratorowi massy ze złożonych dowodów uformować tabellę dokładną długi i oną złożyć w Kommissyi poleca. Naostatek: co się ściąga długi Monarszego, gdy obliczenie Skarbowey należności i zabezpieczenie wypłaty Ukazami tysięcy ósmset czternastego Februraryi dwudziestego czwartego i tysięcy ósmset piętnastego roku czwartego dnia miesiąca Maia wyszłymi tąż organizacyą punktem dwódnastym wtórym, poruczono Kommissyi, która przedsięwzięła wszelkie środki do ułatwienia tey czynności, nie w celu zebrania kwitów, oraz dalszych dowodów usposobienie, przesłane zostały kilkakrotne do władz Rządowych komunikacye i dla dostatecznego dopełnienia w dniu 20 Febr. terażniejszego tysięcy ósmset ósmnastego roku przez Rezolucyą w tym obiekcie ponownie rekwiżycyę i już znaczna część kwitów w urzędowych kopiach, a niektórych w autentykach jest dostawioną, i takowe na tabelli rachunkowe, co do długi Monarszego przez Kommissyą robiące się anwprowadzone, tak tedy w tey materyi Skarbowey odędy troskliwości Kommissyi i przez nią w załatwieniu rdorcey nakazywać powtórne złożenie dowodów dla Prosu. ba massy byłoby próżnem utrudzeniem iurydyk-

cyów i stron z pomnożeniem dla ostatnich kosztów dla tego Kommissya nie widząc potrzeby ponawiać złożenie kwitów wolne tych przejrzenie, iako w kancelaryi ekonomiczney kommissyiney znajdujących się i złożyć się mogących, toż równie i całego w rzeczy Skarbowey należności dzieła, Prokuratorowi massy zastrzega, a dla zawiadomienia stron interessowanych w celu spełnienia niniejszey rezolucyi posłać komunikacye do władz Rządowych i ogłosić oną przez Gazety Kuryera i zagraniczne postanawia. Podpisano Antoni Dyzmas Lachnicki w miejscu Prezesa, Antoni Łappa, Walenty Osławski, Piotr Szwykowski Kommissarze, Gasper Romanowicz zastępca.

o Zgodności niniejszego excerptu z protokołem Kommissyi świadczą.

Konstanty Nowomiejski Generalny Sekretarz.

3 Wypis z protokołu sądowego Ziemskiego powiatu Upitskiego.

Roku tysięcy ósmset ósmnastego miesiąca februraryi dwudziestego pierwszego dnia. Sąd Ziemi Powiatu Upitskiego na skutek remissyinego w sądzie Głównym Litewskim Wileńskim drugiego Departamentu na dniu czterdnastym Decembra w roku przeszłym tysięcy ósmset siedemdnastym ogłoszonego dekretu, którym sprawa JW. Apolonij Stamyńskich Generalowey b. woysk Polskich matki, Alexandra syna, Ludowiki i Izabeli córce Pagowskich z kredytorami i debitorami zesłego Józefa Pagowskiego Generała pod rozbiór niniejszego sądu odesłana została — Za przywołaniem aktoratu w dniu dwudziestym tego miesiąca z powództwa WW. Jana i Maryanny z Pagowskich Brylińskich na samym wstępie dyllacyą copiarum spraw i komportacyą wszelkich dokumentów, celem przedsięwzięcia w kontynuacyi procederu tych środków, które do zebrania szczegółów ewikvinego funduszu przyzwitemi być się okazać naznaczy — a gdy po wyjaśnieniu pretensyów i odpowiedzialney massy w ostatecznym rozbiorze ma być rozwiązaniem, czy satysfakcyą dla kredytorów zesłego Generała Pagowskiego przez inkwitacyą, lub taxę exdywizyą nastąpi? Przeto na zamiar mogący wyniknąć i exdywizy dla skrócenia processu pomiarę majątku Grykpudź w Powcie Upitskim leżącego — niemniej iżby fundusz debitora niepełg zniszczeniu inwentaryą spełnić się w krótcie powinna wskazać — Wolne wyniesienie żalob stronom do rozprawy wpływającym zastrzeżł — i kontynuacyą oney do roków następnych troieckich odłożył — w przeciągu iakowey dyllacyi, ażeby wszyscy stosujący pretensyę, i ci którzy są winni do funduszu Generała Pagowskiego o tey rozprawie mogli być uwiadomieni — Zeby pretensorowie swe dowody na ten czas pod utratą rzeczy w niniejszym sądzie jawili i przyzwitoich do wykazania rzeczy przygotowań wszystkie strony ażeby niezaniechały — niniejszego obwieszczenia wypis dla trzykrotnego ogłoszenia do redakcyi gazety Kuryera Litewskiego przesłać Kancelaryą swoię obowiąznie — (podpisano) Augustyn Kordzikowski Sędzia Ziemi Pttu Upitskiego. Antoni Paszkiewicz Sędzia Ziemi Upitski. Franciszek Łopaciński Sędzia Ziemi Upitski. Adam Jasiński Pisarz Ziemi Upitski.

Zgodność z protokołem zaświadczam Ziemi Pttu Upitskiego Regent Jan Eydrygiiewicz.

3 Oświadczenie imieniem JW. Michała Hrabia Tyszkiewicza Półkownika woysk Polskich, Prezydenta Sądu Granicznego ultimae instantiae Gubernii Lit.-Wilen. Orderu s. Stanisława Kawalera, z następnego czyni się zdarzenia. Po nabyciu Pałacu w mieście Wilnie na Niemieckiej ulicy pod N. 382 sytuowanego przez wspomnionego w górze JW. Hrabiego, od sukcesorów Hetmana Tyszkiewicza, gdy znaydnie, że różni Obywatele formując rozmaite stosunki do inkwilinów w tymże Pałacu mieszkających, i onych do rozmaitych iurydykcyiwoy pozywając, zakładają na tychże inkwilinów areszt i w podobnymże względzie, nawet officialistow JW. Hrabiego cytują, przez co iego i jego sług, na process i koszta narażają, a szczególnie w magistracie Wileńskim iak już kilka podobnych było zdarzeń. Zatem w imieniu JW. Hrabiego i z jego wyraźnego polecenia oraz mocą plenipotencyi mnie danej działając oświadczam, że JW. Hrabia inkwilinow swoich nie proteguje. Zatem wszelkich na Inkwilinow założonych i nadal założyc się mających aresztów zręka się, onych nie przyimuje i przyimować niebędzie. Albowiem tylekroć wspomniane, a reszta, ile pod bokiem władzy rządowej i policyiney przez cytacye w domu Obywatelskim zakładane być niemogą. Co ażeby każdego interesowanego doszło wiadomości, niniejsze oświadczenie w aktach magistratu Wilen. już zapisane dla trzykrotney awizacyi do Kuriera Lit. podaę.

Jan Sakowicz Reg. Graniczny pttu Wileń.

3 W domu na poplawach sytuowanym, pod Nrem 1353. są pokoje z meblami, lub bez meblów do najęcia, i kto zechce, może i cały dom z dwoma ogrodami fruktowemi różnego gatunku za mierną cenę zaarzędować, są także w pomienionym domu Cebule kwiatowe we wszelkich gatunkach i kolorach do sprzedania, nadto znajdując się do przedania Ptaki wyuczone, i gadające, za mierną cenę iako to: Skowronki, Kanarki, Słowiki, Kossy, Soyki, o czym udać się do samey Aktorki tego domu. Wilno 6. Marca 1818.

Wyjeżdżają za granicę.

3 Wyjeżdża za granicę do wód Karlsbaskich JO. Jmość Xieźna Elżbieta Giedroyciowa z będącymi przy niej siostrą Maryanną Kossakowską, Szambelanem Wincentym Weisenhoffem, Panną Eleonorą Tyszką, i służącymi Michałem Zielinskim, Teodorem Staszewskim, na miesiąc ósmnastcie.

Papiery Muzyczne

Swieżo do Xiegarni Uniwersyteckiej przybyłe.

- ADAM L. Methode du Pianoforte adopté par le Conservatoire de Musique à Paris consistant
 I. Partie, contenant les Principes.
 II. Partie contenant 50 Exercices d'une difficulté progressive.
 III. Partie contenant choix des Exercices d'une plus grande difficulté par Bach, Clementi, Mozart, Haendel et Scarlatti tous les 3 Parties content ensemble 5 R. 50 C.
- RODE Methode du Violon, redigé par Baillot, adopté par le Conservatoire de Musique à Paris pour servir à l'étude dans cet établissement 2 R. 20 C.

- DUSSEK Chanson de la Comtesse de Southerland arr en Rondeau pour le Pf. 40 C.
- FIELD J. 5e Concerto (intitulé l'Incendie par l'orage) pour le Pforte av. acc. de l'Orch. C. dur. 5 R. 85 C.
- — Rondeau pour le Pforte Nr. 2 50 C.
- — Polonoise p. l. Pf. 50 C.
- — Air Russe p. l. Pf. 50 C.
- — Rondeau tiré du 5e Concerto 55 C.
- — Divertissement Nr. 2 av. acc. de 2 Vions Viola. et Vcelle 85 C.
- Louis Ferdinand Prince de Prusse Quatuor pour le Pforté av. acc. du Vlon Viole et Vcelle op. 6 2 R. 75 C.
- STEIBELT l'Orage precedé d'un Rondeau pastoral, tiré du 3e Concerto p. l. Pf. 55 C.

Oprócz dzieł wyszczególnionych w krótkce Xiegarnia nowego transportu oczekuje.

2 W Gubernii wileńskiej, i w takimże powiecie o mil 10 od Wilna, między miastami powiatowemi Kownem, Wilkomierzem i miasteczkiem Janowem, znajduje się scheda z wydziału Kommissyi Hrabiów Niesiołowskich nad Świętą rzeką w najpiękniejszym położeniu, Upniki zowiąca się, z miasteczkiem tego nazwiska, i wsiami w bliskości będącemi. Należy do niej same Fundum, ze wszelkiem Folwarcznem zabudowaniem, Dom mieszkalny z Oficyną, Kuchnią, Skarbcem murowanym, Szpi-chlerzem, oranżeryą na osobnym Dziedzińcu. Kościół Parafialny, Cegielnia. Należyćie Ograniczona z Map-pą, obwodnicą i Inwentarzem urzędowemi; zawiera w sobie w gruntach oromych, w Lasach budowlowym i opalowym, w łakach murożnych i błotnych, oraz wszelkiego gatunku ziemi, obszerności włok 126, morgow 25 prętow 36, Dymow 55 z gospodarzy we wszelki dobytek zamożnych, liczących w sobie dusz męskich ostatnią rewizyą zaiętych 159. Ktoby życzył takową schedę nabydź wiecznością lub przez inny układ, raczy udać się do Wilna do Klasztoru XX. Dominikanów S. Ducha, gdzie akta dawnych Litewskich Trybunałów mają lokacyą; a znajdzie w tym miejscu o takowej schedzie w szczegółach poinformowanie.

2 Podaie się do powszechney wiadomości, iż dom kupca Sluckiego za ostrą bramą sytuowany, ze dług Skarbowi opisany, ze wszelkiemi do niego należnościami i wygodami wypuszcza się w aręde; więc ktoby życzył sobie nająć takowy niech zgłosi się do wileńskiej miejskiej Policji. Datt. 1818 roku marca 4 dnia.

2 Wyszedt z druku kalendarzyk polityczny dla wydziału Cesarzskiego Uniwersytetu wileńskiego na rok 1818, w którym oprócz osob in. trukcyą publiczną trudniących się, są umieszczone wszystkie osoby urzędowe w Guberniach wydział wileński składających oraz celnieysi innych Gubernij państwa Rossyyskiego i Kró-

lestwa Polskiego urzędnicy. Cena jednego exemplarza kopieiek 60 srebrem. Przedaie się w Wilnie u xiegara Moritza; w Krzemieńcu u xiegara Glücksberga, i w każdym gymnazyum, oraz szkole powiatowey wydziału wileńskiego.

2 Od kommissyi wileńskiego kommissoryatskiego depa ogłasza się: iż z rozkazu zwierzchności naznaczono wyprzedać z publicznego targu, znajdujące się w tutejszey kommissyi, różne skarbowe miedziane rzeczy, na które targi naznaczaia się terminy: pierwszy 18, drugi 19, trzeci 20, a ostateczny przetarg 21 miesiąca marca roku terazniejszego; ktoby zatyłm życzył znaydować się na tey przedaży, ma jawić się do wspomnio-ney kommissyi z gotowemi pieniędzmi, Dnia 6 marca 1818 roku.

2 Folwark Pakaniew między Miastami Bočki i Siemiatycze zwanemu, w obwodzie Białostackim, Powiecie Drohickim leżący, dymow 28 i dusz męskich 88 zawierający, z włościanami panszczyzną robiącemi, z Młynem na rzeczce Nurzec, z Austeryą i w niej propinac-ya; z Gorzelnią i Browarem piwnym, z rolami, w obfitych łakach i pastwiskach, oraz z lasem do wygody— Maiąca prawo dożywotnie, chcą z wolney ręki na trzy lata od S. Jana Chrzciciela. w roku bieżącym zaarędo-wać — Zyczący sobie tey dzierzawy znajdzie w przy- ległym folwarku u teyże wypis zasiewów z 5ch lat poprzedniczych, i zbieranego siana, jako też innych dochodów, i powinności włościańskich; z punktami do dzierzawnego Kontraktu, na dniu 30 marca, 30 apryla, i 30 maia, w rezydencyi swey Zabłociu niechybnie znajdować się oświadczający.

2 Niżej podpisana podaje do publiczney wiadomości, iż mając własny dom murowany na ulicy Sawicz pod Baksztą N. 84 życzy sprzedać, ktoby tedy chciał kupić, ma się zgło- sić do właścicielki pomienionego domu.

Franciszka Grudzińska.

5 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowła- dającego całą Rossyą etc. etc. etc.

Excerpt oświadczenia do Protokołu Potocznaego Są- du Grodzkiego powiatu Grodzkiego w dacie ponizey wyrażający się zapisanego, na proźbę WIPana Joachima Chreptowicza Szambelana b. Dworu Polskiego i Skutkiem zasłę na oną Sądowey rezolucyi, w dniu 21 decembra 1817 roku pod pieczęcią Urzędową Grodzką Grodzieńską wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnaściego, miesiąca decembra dwudziestego dnia. Niżej podpisany oświadożam przed aktami publicznemi: iż zbieg okoliczności nieszczęśliwych, odejmujących mi sposobność uspokojenia moich wierzy- cieli, zmusza mnie do oddania wszelkich moich funduszow na ich usatysfakcyonowanie pod taxę i Exdywizyą wie- czystą, wiek cały pracowałem nad zapewnieniem dla sie- bie w późniejszych latach starości, spokojnego używania owocu starań i prac, jakim od usypierwszey młodości po- święcony byłem. Lecz nieszczęściem przeznaczenia moie- go nie byłem szczęśliwy zjednać względy fortuny; od ro- ku tysiąc siedmset dziewiędziesiąt czwartego ciągle moje ścięły nieszczęścia i straty; w tym to czasie przeciągu, trzykrotnie zapracowane ruchome fundusze nieprzewidzia- nemi i niezasluzonemi traciłem wypadki. Dzisiaj nachylony wiekiem przyoisnięty słabością zdrowia, poświęcam szczy- pty mój małątek na rozbiór pomiędzy realnych moich wie- rzycieli. Krok ten, do którego zmuszonym bydź się widzę naciskiem niektórych, w stanie choroby najnieszczęśliwszym z dni życia moiego niepewniez ściągnać ich narzekania, czynię tyle ile mogę. Gdy ile mnie los posiadać dozwolił, to wszystko oddaieć nie dla siebie wyłączać. Niech ra- czą łaskawie uważać kredytorowie moi, że tym tylko spo- sobem mogą ich uspokoić, gdy zbliżonemu do starości i dotkniętemu ośmiomiesięczną obłożną chorobą; już dzisiaj widzę odjęte ze wszystkie sposobności, na których dotąd przy- siłach i zdrowiu liczyłem, zapracować jeszcze regularne ka- żdego z nich zaspokojenie, i poświęciłbym wszystkie sta- rania i zabiegi, nieszczędząc siebie w pracy do końca dni moich, dla wywdzięczenia się tym, którzy mnie swojej ufno- ści, pomocy, i uczynności w potrzebach moich nie odmó-

wła. Gdy się inożey stało niż sobie podchlebiałem, uległy przeznaczeniu, przynoszą dziś pod wieczysty rozbiór folwark mój dziedziczny wieczysty Chreptowce, zwany w obwodzie Białostockim w powiecie Sokolskim leżący, wszelkie moje ruchome fundusze i co ma tytuł dotąd mojej własności; przedsiębiorę, o uzyskanie oznaczenia taxy i Exdywizyi wprowadzić rozprawę do właściwego z folwarku Chreptowców położenia Sądu Spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego powiatów, i o tych moich zamiarach wierzycieli gdziekolwiek znajdujących się przez gazetę zawiadomić, i do przyjęcia jednoczesowej przez Exdywizyę satysfakcyi, do przyzwoitego Sądu powołać postanawiam (u tego oświadczenia podpis własnoręczny zanożący następny) — Takowe moje dobrowolne oświadczenie własnoręcznie podpisuję: Joschim Chreptowicz Szambelan b. dwor. Poll.

Correctum Adam Siemaszko Sądu Grodz. Ptu Grodz. Rejent.

Roku 1818 februaryi 1 dnia, Przed aktami Sądu spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego powiatów stanawszy osobiście JPan Józef Eysymont, to oświadczenie do akt podał.

Assessor Franciszek de Ramer.

Jako jest w aktach świadczą Sekretarz Józef Maciutowicz.

3 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnego cała Rosyja et. etc. etc.

Ur. Tomaszowi Gorlewskiemu Rotmistrzowi zastawnikowi byłemu majątku Chreptowców, a dopiero possessorowi tradycyjnemu Jerzemu Fiedorowiczowi, Karolowi Tokarczewskiemu, Szalewiczowey

Bohuszewiczowey, Antoniemu Winterszteynowi kupcowi Warszawskiemu, Józefowi Graffowi Paris w Galicyi Kazimierzowi Narbutowi w Królestwie Polskim mieszkającym Tomaszowi Reyzerowi Antoniemu Lubowickiemu Jakubowi Adamowiczowi Sędziemu Ziem. Ptu Grodzień Antoniemu Grodkowskiemu, Mowszy Kupcowi Grodzień. Kupcowey zwanej Warazawska w Białymstoku będącym Tomaszowi Łazarowiczowi kassierowi Brzeskiemu oraz dalszym Kredytorem i Pretensorem Pozew przed Sąd spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego Powiatów z Instancyi Ur. Joschima Chreptowicza Szamb. Błgo dworu Polskiego w referencyi do oświadczenia w roku przeszłym 1817 Xbra 20 w aktach Grodzkich Ptu Grodzień, umieszczonego a w roku teraźniejszym 1818 febr. 1 dnia do akt Sądowych spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego powiatów przeniesionego, w którym stan opisując sytuacji ze zbiegu okoliczności nastaley nieczyniącey inney nadziei uspokojenia swych Kredytorem iak tylko przez oddanie pod prawny szacunek i wieczysty rozdział majątku Chreptowców dziedzicznego w Powiecie Sokolskim obwodu Białostockiego położonego, oraz wszelkiego tytułu ruchomego, gdy Złoty słabością zdrowia i wiekiem nachylny niezasydług łaskawym swym Kredytorem innego óróda do załatwienia, iak wszelki swój fundusz oddając pod wieczysty rozbiór i tym celem Obżłnych Kredytorem Pretensorem pozywa i prosi Sądu o uznanie taxy i Exdywizyi majątku Złtego Chreptowców, o oznaczenie tam rozdziałowego Sądu z przepisaniem onemu prawnych reguł, o uznaniu komportacyi wszelkich obligow, kart Rachunkow, i wszelkich dowodow, oraz Dekretow pretensorstwo okazać mogących i należność Złtmu wyświetających do przyjęcia jednoczesowej satysfakcyi i rozprawy w Sądzie Exdywizorskim z zastrzeżeniem aby Obżłni do innych Jurydykcyow Złtego pod ewokacyą niepowoływali, obowiązując, Sąd Exdywizorski do swizagyi przez Kuryera Litewskiego dając wiedzieć Obżłnym Kredytorem i Pretensorem do stannosci w Exdywizyi a osobno z Ur. kwizycy i Intrat kalkulacyi i szkod werifikacyi o powrot wydatkow prawnych i zreknoskowanie tego co czasu rozprawy proszonym będzie z wolnością poprawy tej załoby. Datt 1818 februaryi 5go dnia Wożny świadczą iż tego Pozwu Kopia podstaem dnia 6 februaryi r. t. w Folwarku Chreptowcach przyjęta ale dla nieumiejętnosci piśma nie podpisaną świadczą.

Przyjąłem Pozew Jerzy Fiedorowicz.

Roku 1818 mca februaryi 6 dnia Wożny niżej podpisany zeznał iż takowego Pozwu trzy kopie zgodne z oryginałem iedną W. Tomaszowi Gorlewskiemu Rold. w majątności Chreptowcach, drugą dnia 7go W. Jerzemu Fiedorowiczowi w folwarku Ostrowszczyźnie w powiecie Sokolskim położonych oczewiście, a WWJPanom Karolowi Tokarczewskiemu Szalewiczowey

Bohuszewiczowey Antoniemu Witekszteynowi kupcowi Warszawskiemu Józefowi Graffowi Paris w Gallicyi, Kazimierzowi Narbutowi w Królestwie Polskim mieszkającym, Tomaszowi Reyzerowi, Antoniemu Lubowickiemu Alexandrowi Adamowiczowi Sędziemu Ziem. Ptu Grodzień

Grodzkiemu, Mowszy kupcowi Grodzieńskiemu kupcowey nazwaney Warazawska w Białymstoku byley Tomssrowi Łazarowiczowi Kassierowi Brzeskiemu oraz dalszym Kredytorem i Pretensorem iako niewiadomym o mieyscu mieszkania do drzwi Sądowych spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego powiatów z Instancyi W Joschimo Chreptowicza Szamb. b. Dworu Polskiego przybiwazy i ona do Gazet Kuryera Litewskiego umieścić deklarując przed tenze Sąd podalem i o terminie rozprawy zawiadomilem.

Michał Horczak Wożny Powiatu Sokolskiego.

Roku 1818 mca Februury 7 dnia Przed aktami Białostockiego i Sokolskiego powiatowego spraw Cywilnych Sądu stanawszy obecnie W żny JPan Michał Horczak ten Pozew zeznał.

Assessor Franciszek De Ramer.
Sekretarz Józef Maciutowicz.

3: Roku tysiąc osmset osmnastego miesiąca februury szesnastego dnia.

Sąd Ziemski Powiatu Kowieńskiego rezolwując przezbę przez W. Tadeusza Mikulicza byłego Sędzię Sądu Głównego Litewskiego w dniu dzisiejszym z podpisem samego W Mikulicza w imieniu własnym i dalszego roduństwa oraz Konsukcesorów zeszłego Stefana Gąseckiego podaną, przez którą odwołując się do uprzednio w tym Sądzie w roku tysiąc osmset siedmymstym februuryi dwudziestego czwartego dnia, zakroczonego wyroku zażnaczącego licytacyą ruchomości zeszłego Stefana Gąseckiego na satysfakcyą jegoż wierzycieli podney. Gdy ta licytacya skutku niewzięła, przeto o spełnieniu oney przyniosła prozbę. Rezolucyą ona Sąd Ziemski schylając się skutkiem do spełnienia uprzedniego swojego wyroku postanawia: aby licytacya ruchomości bez zwłoki w dniu dzisiejszym następującego miesiąca marca rozpoczęta została i ciągiem trwała, póki ogólna niestąpi wyprzedz i do spełnienia teyże licytacyi uprzednio już wyznaczonego, W. Tomasz Gżyńskiego Pisarza Ziem. Kowień determinuje. Zeby zaś o takowej licytacyi odbywać się w miescie Kownie mającey, było zawiadomienie powodem przyjętego przez W. Tadeusza Mikulicza obowiązku podane w Redakcyą Kuryera Litewskiego zaleca, zarazem iżby W. Mikulicz osobiście lub jego Plenipotent te, że licytacyi dla okazania rejestru wedle istotney ruchomości nadywał się przeznacza W Protokule podpis urzędnikow następnym: Ziemski Powiatu Kowieńskiego Prezydent Wincenty Szuksta, Ziemski Powiatu Kowieńskiego Sędzia Józef Gintowt, Ziemski Powiatu Kowieńskiego Pisarz Tomasz Gżyński. Którę Excerpt z Protokulu Sądowego pod urzędową Ziemską Powiatu Kowieńskiego Pieczęcią jest wiad.

Zgodność z Protokulem poświadczą: Kazimierz Tubielewicz Rejent Ziemski Ptu Kowień.

3 Magistratura powszechney opieki Litewsko - Wileńskim w roku 1817 lipca 31 dnia mając pod urządzenie swoje od Moskiewskiej Generalney kartowey kontory nadesłane różnego gatunku karty, przez rezolucyą swoję uczyniła na wyprzedz tychże kart umowę roczną kontraktową z Wileńskim kupcem Fryderykiem Wagnerem po całej Wileńskiej Gubernii. i to swoje postanowienie drukim w Kuryerze Litewskim N. 66 i następnie trzy razy ogłosiła, gdyż z niektórych okolicznościow wspomnionego kommissyonera Wagnera Magistratura od tego obowiązku na dniu 2 Marca uwolniwszy, zawarła powtorny nowy kontrakt z Starozakonnym Josielem Solitanem obywatelom wódzkim na wspomnioną wyprzedz kart po całej tutejszey Gubernii i zobowiązała jego, ażeby też karty nie inaczej były wyprzedawane, jak według opisaney na obwołutach ceny, to jest: tuzin pierwszego gatunku po 20 rubli; drugiego po 8 rubli trzeciego po 5 rubli, również mające złote brzegi po 25 rubli miedną monetą z tém jednak ostrzeżeniem, iżby ustronni kupce i dalsi targujący ludzie pod żadnym pozorem po kramach dla przedazy tak zagranicznych i Rossyyskich kart, jako też i fabrykowanemi pieczęciami mieć nie wazyli się. W jakowym względzie, ażeby mieyskie i Ziemskie policye rozciagały naysciślejszą swoją bacność, JW. zastępujący mieysce Cywilnego Gubernatora Wileński Vice-Gubernator Graff Plater Zyberg uczynił z mieysca swojego naysurowsze przedpisania tymze policyom, z mocą nadaną odkupczykowi i jego kommissyonerom, że za ich doniesieniem, gdzieby tylko zakazane karty dostrzegli, natychmiast do odebrania onych wszelką pomoc za kontraktem przedającym dawać obowiązane, a Magistraturze niezwłocznie donosić, dla postąpienia z winnemi wedle rygoru praw krajowych na ten cel ustanowionych. Roku 1818 Mscu marca 6 dnia.

Sekretarz Pietraszewski.